

OBČINSKI SKLADI

CESTNI SKLAD

Občinski cestni sklad formira ljudski odbor vsake občine na temelju izrecnega zakonskega pooblastila. Izjemno lahko formira okrajni ljudski odbor v okraju, na katerega področju je na občine razdeljeno mesto, za vse občine v mestu en mestni cestni sklad.

Ta sklad je proračunski sklad. To pomeni, da odobri predračun dohodkov in izdatkov sklada ljudski odbor skupaj s proračunom, a zaključni račun o izvršitvi obračuna skupaj z zaključnim računom o izvršitvi občinskega proračuna.

Sredstva sklada

Sredstva občinskega cestnega sklada se formirajo iz stalnih virov dohodkov sklada, od dotacij iz občinskega proračuna in od daril, posojil in drugih podobnih dohodkov.

Stalni viri dohodkov sklada so: 1. del taks (državnih in občinskih), ki se plačujejo za registracijo motornih in cestnih vozil, 2. del prometnega davka na transportne usluge zasebnih lastnikov cestnih vozil, 3. dohodki od prodane trave, sadja in drevoja z zemljišča ob cestah IV. reda, 4. denarne kazni zaradi kršitve občinskih prometnih predpisov in predpisov o zaščiti javnih poti. Koliko dohodka, ki smo ga navedli pod 1. in 2., pripade občinskemu cestnemu skladu, določi republiški družbeni plan, pri tem pa mora od dohodkov od taks na vprežna cestna vozila določiti najmanj 30 odstotkov kot dohodek tega sklada.

Namen sredstev sklada

Sredstva občinskega cestnega sklada služijo predvsem za financiranje del na

cestah IV. reda. Republiški izvršni svet in okrajni ljudski odbor lahko postavita kot pogoj za trošenje sredstev občinskega cestnega sklada uvedbo občinske doklade in krajevnega samoprispjevka in delež sredstev krajevnega samoprispjevka in občinske doklade pri gradnji poti, ki se financirajo iz občinskega cestnega sklada.

Upravljanje sklada

Občinski cestni sklad upravlja občinski ljudski odbor. Občinski ljudski odbor pa lahko delno ali v celoti prenese pravico do upravljanja sklada na upravni organ.

Organ, ki upravlja sklad, sestavi pred začetkom leta predračun dohodkov in izdatkov sklada za prihodnje leto, po izteku leta pa zaključni račun o izvršitvi predračuna sklada. Ker je cestni sklad proračunski sklad, odobri predračun in zaključni račun sklada občinski ljudski odbor hkrati s proračunom oziroma z zaključnim računom o izvršitvi občinskega proračuna.

Kategorije cest

Ceste FLRJ so razdeljene na štiri rede: I., II., III. in IV.

Ceste I. reda so večinoma zveznega pomena.

Gradnjo in vzdrževanje cest I. reda financirajo ljudske republike s pomočjo iz zveznega proračuna.

Ceste II. reda so republiškega in medrepubliškega pomena. Ceste II. reda kategorizirajo izvršni sveti ljudskih republik.

Gradnjo in vzdrževanje cest II. reda financirajo ljudske republike.

Ceste III. reda so okrajnega pomena. Ceste III. reda kategorizirajo okrajni ljudski odbori. Prav tako skrbijo za gradnjo

in vzdrževanje teh cest. V ta namen uporabljajo sredstva iz okrajnih proračunov, pomoč republike za posamezne važnejše ceste in sredstva iz samoprispjevka, določenega z zakonom o krajevem samoprispjevku.

Ceste IV. reda so vse druge kategorizirane javne ceste, ki niso kategorizirane v I. do III. redu cest. Te ceste so večinoma vaške in občinske ceste ter skrbijo za njihovo gradnjo in vzdrževanje občine — komune.

Razen teh kategoriziranih javnih cest so tudi nekategorizirane ceste: steze, poljske poti in vaške poti manjšega pomena, ki niso uvrščene v IV. red cest.

Stalni rezervni sklad

Občinski stalni rezervni sklad je tesno povezan z občinskim proračunom. To je dejansko proračunski sklad. Povezanost tega sklada z občinskim proračunom vidimo v tem, da del dohodkov tega sklada izvira iz proračunskih presežkov, da se v splošnem delu proračuna izkaže skupni znesek tega sklada, da se pregled sredstev sklada odobrava kot priloga proračuna, zaključni račun o porabi sredstev sklada pa kot priloga zaključnega računa o izvršitvi proračuna.

Sredstva stalnega rezervnega sklada se večinoma formirajo iz dela presežka realiziranih dohodkov nad realiziranimi izdatki po zaključnem računu o izvršitvi proračuna (ki znaša za sedaj najmanj 20 odstotkov tega presežka). Razen tega so lahko dohodek sklada tudi dotacije iz proračuna.

Sredstva sklada služijo za kritje izdatkov, ki nastanejo zaradi elementarnih nesreč (potres, poplava in podobno), kakor tudi za plačilo drugih izrednih splošno družbenih potreb. S sredstvi sklada razpolaga občinski ljudski odbor.

Po knjigah in časopisih

»Arhiv za pravne i društvene nauke«

Te dni je izšla dvojna številka »Arhiva za pravne i društvene nauke«, organa Zveze združenja pravnikov Jugoslavije, ki je posvečena prvemu kongresu delavskih svetov.

Ta številka »Arhiva« ima povečano število strani. Nad dvajset uglednih avtorjev piše o problemih delavskega samoupravljanja. V tej številki »Arhiva« so med drugim članki: dr. Jože Gorjanc: Radniško samoupravljanje u svetlu naučnog socijalizma, dr. Jovan Djordjević: Samoupravljanje proizvođača i socialistička demokracija, dr. Anton Vratuša: Savremeni problemi radničkog samoupravljanja, dr. Maks Snuderl: Radničko upravljanje i ustavni sistem, dr. Ivo Krbek: Radničko samoupravljanje u našem pravnom sistemu itd.

Tudi drugi članki so posvečeni prvemu kongresu delavskih svetov. Cena te dvojne številke je 200 din.

»Propisi o učesću radnika u upravljanju preduzećima u nekim stranim zemljama«

Institut za primerjalno pravo v Beogradu je izdal ob prvem kongresu delavskih svetov zbirko z naslovom »Propisi o učesću radnika u upravljanju i kontroli preduzeća.«

Ta zbirka pravnih besedil o sodelovanju delavcev pri upravljanju in kontroli podjetij obsega štiri zvezke in nudi gradivo, iz katerega je razvidno, kako je prišel v pravo do izraza ta pojav vah. V tej zbirki so predvsem tisti predpisi, kjer posameznih država danes veljajo v posameznih državah.

V prvem zvezku so objavljeni predpisi iz Avstrije in Belgije, v drugem predpisi iz Nemčije, medtem ko obsega gradivo tretjega zvezka celo vrsto držav: Finska, Francija, Nizozemska, Luksemburg, Posarje, Španija, nadalje Danska, Italija, Norveška in Švedska. Četrty zvezek obsega predpise iz Bolgarije, Češkoslovaške, Madžarske, ZSSR, sledijo predpisi Bolivije, Ekvadorja, Indije, Kitajske in Maroka.

Prvi trije zvezki so izšli v maju, medtem ko bo četrti izšel v začetku junija. Vsak zvezek ima nad 100 strani. Cena posameznemu zvezku je 100 din.

»Epohe ekonomske formacije društva«

Te dni je v založbi založniškega podjetja »Kultura« izšla Marxova monografija »Epohe ekonomske formacije društva.«

To je druga pregledana izdaja te Marxove monografije v srbskem jeziku. Prvič je bila objavljena leta 1955 v »Ekonomskih analih« (glasu ekonomske fakultete v Beogradu) v številkah 1 in 2. Marxova monografija ima okrog 45 strani in stane 90 din.

»Naša stvarnost«

Junjska številka »Naše stvarnosti«, časopisa za družbena vprašanja, je te dni izšla.

Casopis objavlja več zanimivih člankov. Uvodnik te številke je napisal Vukašin Mićunović pod naslovom »Monolog običnog čoveka«. V članku se pisec zavzema za prepeod eksperimentiranja s termonuklearnim orožjem. V številki zavzema vidno mesto tudi članek Jožeta Vilšana z naslovom »Svetsko tržište kod Marksa«.

V rubriki »Prosveta in kultura« objavlja časopis članek Mitre Mitrović z naslovom »Novi sistem obrazovanja in vaspitanja u Jugoslaviji«. V isti rubriki piše Vanja Kraljević o kulturnem in zabavnem življenju mladine.

»Ekonomika preduzeća«

Šesta številka časopisa »Ekonomika preduzeća«, mesečnika Društva ekonomistov Srbije za proučevanje problematike gospodarskih organizacij, objavlja štiri članke v zvezi s prvim kongresom delavskih svetov. O vlogi delavskega upravljanja v graditvi socialistične družbe piše Dušan Šijan, nadalje piše Djordje Senić o družbenem planiranju in organski planiranju, Miodrag Cukulić o delavskem upravljanju in obratnih sredstvih podjetij ter Miodrag Dimić o mestu in vlogi delavskih svetov v boju za večjo storilnost dela.